

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data			2023/24	
Subject (*)	Psychopathology of Language and Developmental Disorders of Language and Communication		Code	652498001
Study programme	Mestrado Interuniversitario en Estudos Avanzados sobre a Linguaxe, a Comunicación e as súas Patoloxías (plan 2015)			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	1st four-month period	First	Obligatory	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Psicoloxía			
Coordinador		E-mail		
Lecturers		E-mail		
Web				
General description	Os obxectivos desta materia pódense resumir nos seguintes: - Situar as dificultades do desenvolvemento da linguaxe nun marco psicolingüístico e evolutivo mais amplo. - Proporcionar un coñecemento das principais características dos diferentes trastornos do desenvolvemento da linguaxe nos nenos. - Comprender o significado disciplinar da psicopatoloxía no contexto curricular da logopedia. - Adquirir e dominar os elementos terminolóxicos e os recursos instrumentais precisos para o recoñecemento, descrición e explicación dos principais trastornos psicolóxicos que cursan con alteracións da linguaxe e comunicación. - Promover actitudes de solidariedade, respecto e apoio cara ás persoas con trastornos psicolóxicos. - Desenvollar actitudes de sensibilización cara ao traballo en equipo			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A4	Os estudantes coñecerán as características diferenciales da intervención na linguaxe e na comunicación nos ámbitos familiar, escolar, clínico e asistencial.
A5	Os alumnos/as saberán realizar unha intervención nos trastornos específicos da linguaxe oral, tales como as disartrias, alteracións da linguaxe no envellecemento e trastornos dexenerativos, as alteracións da linguaxe en enfermidades mentais, trastornos do espectro autista, etc.
B2	Serán capaces de comportarse con ética e responsabilidade social como cidadáns e como profesionais.
C6	Os alumnos/as saberán utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ó longo da súa vida.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences

XERAIS DA MATERIA	AJ4	BJ2	CJ6
Poden describir coherentemente as bases biolóxicas, anatómicas e neuropsicolóxicas dos problemas da linguaxe e a comunicación. Poden informar sobre a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da linguaxe e a comunicación. Son capaces de recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, atrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociadas a déficit auditivas e visuais, o déficit de atención, os trastornos do espectro autista, os trastornos específicos da linguaxe escrita; as dificultades de lectura; os trastornos da fluidez do fala; as disartrias; as disfonías; as alteracións da linguaxe no envellecemento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo selectivo e as inhibicións da linguaxe. Poden describir as funcións da Intervención na área da linguaxe e a comunicación: prevención, educación, reeducación, rehabilitación e tratamento.	AJ5		

Contents	
Topic	Sub-topic
Profesora Patricia Otero Otero	Aspectos conceptuais.
1. Introducción á Psicopatoloxía	Clasificación de la conducta anormal Incidencia e prevalencia.
2. Trastorno del espectro autista	Definición e concepto. Características clínicas Teoría de la mente
3. Síndrome de Asperger	Definición e concepto Características clínicas Guiones Sociales
4. Trastorno del Aprendizaje no Verbal	Definición e concepto Principales manifestaciones clínicas
5. Síndrome de Williams-Beuren	Aspectos conceptuales Principales manifestaciones clínicas Perfil tradicional Nuevas aportaciones en el área del lenguaje Funcionamiento visoespacial y visoconstructivo
Profesora Nieves Moyano Muñoz	
1. Trastornos no desenvolvemento da linguaxe asociados a outros trastornos:	- Trastornos da linguaxe no atraso mental: Síndrome de Down, Síndrome de Williams, X frágil. - Trastornos da linguaxe na deficiencia auditiva - Trastornos da linguaxe na deficiencia visual - Trastornos da linguaxe nos trastornos do espectro autista (TEA) - Trastornos da linguaxe en nenos prematuros.
2. Trastorno fonolóxico-Dislalia.	Procesos fonolóxicos de simplificación da fala Dificultades de produción mais frecuentes

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A4 B2	33	33	66
Student portfolio	A5 C6	0	75	75
Case study	A4 A5 C6	3	3	6
Personalized attention		3	0	3

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción de preguntas dirixidas aos estudantes. Ao longo destas sesións presentaranse os contidos básicos da materia.
Student portfolio	O alumnado rexistrará nun portafolios os exercicios, lecturas e prácticas derivados dos contidos teóricos
Case study	Presentación de casos prácticos e posterior análise e discusión dos mesmos.

Personalized attention

Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech Case study	Titorías individuais ou en pequeno grupo para resolver dúbidas. As titorías individuais poden realizarse presencialmente, a través de Teams ou correo electrónico. As titorías en pequeno grupo levaráanse a cabo a través de Teams ou correo electrónico.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Student portfolio	A5 C6	Avaliarase o portafolios cos exercicios, lecturas e prácticas derivados dos contidos teóricos. Cada profesor/a encomendará os exercicios correspondentes á súa parte do temario. Estes exercicios serán presentados a cada profesor de forma independente, e serán avaliados de forma proporcional ao peso da parte de cada profesor.	100

Assessment comments

A avaliación será continua e incluíra unha valoración cuantitativa do rendemento de cada estudante en cada actividade realizada. Estas actividades serán recollidas polos estudantes nun portafolios. Nel os estudantes recollerán todas as recensións, prácticas, cuestionarios contestados, etc. Cada profesor avaliará as actividades realizadas, según as metodoloxías docentes empregadas, nos créditos que teñen asignados. A cualificación na materia será o resultado da media das cualificacións dos profesores que a imparten. A cualificación de cada profesor será ponderada segundo o número de créditos que imparte.

En aplicación da "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos estudantes de grao na UDC", na avaliación dos alumnos aos que se recoñeceu a condición de estudantes a tempo parcial e a correspondente dispensa académica, terán que presentar o portafolios no prazo establecido. O alumnado debe consultar aos profesores os exercicios a realizar e o prazo establecido para a entrega do portafolios.

Segunda oportunidade: seguiranse os mesmos criterios que para a primeira oportunidade.

Sources of information

Basic	AAMR (2004). Retraso mental. Alianza editorial. Aguado, G. (1999). Trastorno específico del lenguaje. Retraso del lenguaje y disfasia. Aljibe. Asociación Americana de Psiquiatría (2014). Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales (DSM-5). Editorial Médica Panamericana. (Original publicado en 2013). Baron-Cohen, S. y Chaparro, S. (2010). Autismo y síndrome de Asperger. Alianza editorial. Bishop, D. (2001). Language and cognitive processes in developmental disorders. Psychology Press. Bishop, D. V. M. (1997). Uncommon understanding. Development and disorders of language comprehension in children. Psychology Press. Buendía, JR. (2004). Psicopatología en niños y adolescentes. Pirámide. Caballo, V. y Simón, MA. (2014). Manual de psicología clínica infantil y del adolescente. Trastornos generales. Pirámide. Caballo, V. y Simón, MA. (2014). Manual de psicología clínica infantil y del adolescente. Trastornos específicos. Pirámide. Centeno, J. G., Anderson, R. T., & Obler, L. K. (Eds.). (2007). Communication disorders in Spanish speakers. Theoretical, research and clinical aspects. Multilingual Matters. Chiat, S. (2001). Los problemas del lenguaje en los niños. Cambridge University Press. del Río, M. J., & Torrens, V. (Eds.). (2006). Lenguaje y comunicación en trastornos del desarrollo. Pearson Prentice Hall. Echeburúa, E. (2002). Trastornos de ansiedad en la infancia. Pirámide. Fletcher, P., & Miller, J. F. (Eds.). (2005). Developmental theory and language disorders. John Benjamins. Garayzábal, E., Fernández, M. y Díez-Itza, E. (2010). Guía de intervención logopédica en el síndrome de Williams. Síntesis. García Pérez EM, Magaz A. (2003). Hiperactividad. Guía para profesores. Cruces-Baracaldo: COHS. González, R. (2005). Psicopatología del niño y del adolescente. Pirámide. Puyuelo, M. (2000). Casos clínicos en logopedia. Barcelona: Masson. Puyuelo, M., & Rondal, J. A. (Eds.). (2003). Manual de desarrollo y alteraciones del lenguaje. Editorial Massón. Rondal, J. A. y Seron, X. (1988). Trastornos del lenguaje. Paidós. Schwartz, R. G. (Ed.). (2009). Handbook of Child Language Disorders. Psychology Press. Verhoeven, L., & van Balkom, H. (Eds.). (2004). Classification of developmental language disorders. Theoretical issues and clinical applications. Lawrence Erlbaum.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Os alumnos deberán coñecer os fitos máis importantes do desenvolvemento da linguaxe en nenos con desenvolvemento típico previamente. Os alumnos deberán coñecer os procesos psicolingüísticos de comprensión e produción da linguaxe con anterioridade.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.